

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Postilla Guillermi super Epistolas et Euangelia: per totius
anni circu[m]itum: De tempore/ Sanctis/ et pro defunctis**

Guilelmus <Parisiensis>

Basel, 1513

VD16 E 4385

Secu[n]da feria Euangeliu[m]. Duo ex discipulis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30573

Feria secunda post Pasche

Postilla

Duo ex discipulis iesu. Lu. xliii. Hoc euangelium factum est eodem die quo supra immedi-
ate signatum est. Ante initium illius euangelij scribitur saucius Barc: q

Jesus surgens ma-
ne prima sabbati ap-
paruit primo Sa-
rie magdalene: de
qua eiecerat septem
demonia. Illa va-
dens nunciavit his
qui cum eo fuerant.
Et illi audientes qd
vixeret: et visus es-
set ab ea: non credi-
derunt. Tunc sequi-
tur euangelium ho-
diernum. Duo ex
discipulis iesu ibant
et. Superius pro-
bata est resurrectio
christi per appari-
tionem factam de-
uotis mulieribus:
sicut in euangelio
hesterno est dictum:
hic autem probat
resurrectio christi
per apparitionem
factam duobus di-
scipulis itineranti-
bus: ergo dicit eu-
gelium hodiernum.
a Duo ex dis-
cipulis iesu. Gor-
ra. no ex undecim
apostolis: sed ex se-
ptuaginta duobus
discipulis: quorum
vnus vocabatur Cle-
ophas. Alius di-
citur fuisse Lucas
euangelista: qui ex humilitate nomen ta-
cuit. b Ibant ipsa die. scz resurre-
ctionis dominice. c In castellum
quod erat. scilicet distans. d In spa-
cio stadiorum sexaginta a hierusale-
nomie emaus. Et ipsi loquebantur

Morale horum.
Semper nobis bo-
na loquenda sunt
ut nobis sit
christus.

Feria. II. Pasche Euangelium Luce. XXIII. b.

In il-
lo tem-
pore. Duo
ex discipulis
iesu ibant
ipsa die i ca-
stellum quod
erat in spa-
cio stadiorum sexaginta a hieru-
salem nomine emaus. Et ipsi lo-
quebantur adinuicem de his om-
nibus que acciderant. Et factum
est dum fabulareretur secum que-
rerent: et ipse iesus appropinquans
ibat cum illis: oculi autem eorum
tenebantur ne eum agnoscerent:

ad inuicem de his omnibus que acciderant. Sciendum quod stadium dicitur a stando: et habet centum viginti passus. Unde dicitur quod Hercules tot passus sub vno anhelitu currebat: et tunc stabat. Unde stadium

dicitur spatium vni-
us cursus: et sede-
cim stadia faciunt
vnum miliare: et vnum
miliare mille pas-
sus continet: vni pa-
ter quod emaus non
distat a hierusale-
m per quattuor leu-
cas integre: sed de
fuerit quattuor sta-
dia. e Et factum
est dum fabula-
rentur et secum
quererent. no de
vanis: sed de his que
acciderant: scz de
operibus iesu: et
morte ei. f Et
ipse iesus appro-
pinquans. Gor-
ra: scilicet corpora-
liter et etiam spiritu-
aliter. g Ibat
cum illis. tanquam
socius itineris. Et
in glossa: ut suam
promissionem im-
pleret. Dixerat enim
in euangelio. Vbi
duo vel tres con-
gregati fuerint in
noie meo: ibi ego
sum in medio eorum.
Nam de corpore
glificato dicit Au-
gustinus: quod vbi-
que voluerit spiritus

ibi. prout erit et corpus. h Oculi au-
tem eorum tenebantur ne eum agnosce-
rent. Lira. quia incredulitas et dubietas
eorum demerebatur quod christus cognitio-
nem sui corporis ab eis retardaret. An-
de Gregorius. De se loquentibus presen-

a et ait ad illos: Qui sūt hi sermo
f. i. quas questionē vn⁹ alteri mouet
nes quos cōfertis ad inuicē am-
b bulantes ⁊ estis tristes. Et rēspō
f. alterius nomē obicitur: sed nomē
alterius erat amon filius rufi fm Ambro. Nō
em fuit lucas fm Hiero. quia lucas nunq̃ fuit
discipul⁹ christi: sed apostoloꝝ. f. pauli.
dens vnus cui nomē cleophas/
f. inter tot milia qui rem gesta norunt
dixit ei: Tu solus peregrinus es
in hierusalē: ⁊ nō cognouisti que
f. ciuitate. f. pascbe
c facta sunt in illa his dieb⁹. Quī
f. q̃ facta sunt
bus ille dixit: Que? Et dixerūt:
De iesu naçarenō: qui fuit vir p̃
f. incipiendo f. ad faciendā miracula
pheta potens in opere ⁊ sermōne
f. ad docendū pplm
e corā deo ⁊ omni populo: ⁊ quō-
modo summi sacerdotes ⁊ princi-
pēs nostri tradiderūt eū in dñi
f. vt morte puniret f. illi qb⁹ tradiderunt eū
nationē mortis: et crucifixerunt
f. discipuli f. q̃
eū. Mōs autē sperabamus: quia
f. de manibus romanoꝝ
ipse esset redempturus israel: et
f. facta in hierusalē
nunc super hēc om̃ia tertia dies
f. vñ tota spes nr̃a euauit: q̃ credēbam⁹ eū re-
est hodie q̃ hęc facta sūt. Sed ⁊ nō
f. surrecturū. f. q̃ plus est f. fidelibus
mulieres quedam ex nostris ter-
f. qz corpus eius nō inuenērūt f. hodie
ruerunt nos: que ante lucem sue-
runt ad monumentum: et nō in-
f. sepulchrum eius
uentō corpore eius: uenerunt di-
f. sup hoc. f. apparitiōē
centes se etiā visiōnez angeloꝝ.

nationē mortū :
 ⁊ crucifixē est.
 q. ad instantiam ⁊
 pētionē iudeorū
 pilat⁹ fecit eū cru-
 cifigi. i. ¶ Hos
 at sperabamus
 q. ipse redēptu-
 rus esset israel.
 Gor. scz a temporali
 seruitute tēporali
 ⁊ de spirituali
 seruitute demonū
 et pctōū. Sic eū
 predictū erat p.
 pphetam: Apud do-
 minū misericordia
 ⁊ copiosa apud eū
 redēptio. k. ¶ Et
 nūc sup. hec om-
 nia tertia dies ē
 hodie. q. hec fa-
 cta sūt. scilicet dies
 resurrectionis: a
 die. f. q. hec facta
 sūt: id est die para-
 sceus quō chust⁹
 passus fuit et sepul-
 tus. l. ¶ Sed et
 mulieres quedā
 ex nostris. f. ma-
 ria Magdalen. ⁊
 maria Jacobi ⁊ sa-
 lome. m. ¶ Terru-
 erunt nos: que
 ante lucē fuerūt
 ad monumentū
 ⁊ nō inuēto cor-
 pore ei⁹. quia chri-
 stus iā surrexerat:
 nō de nocte/ sed in
 ipso pūcto diei qd
 vocatur diluculū.
 n. ¶ Tūc erūt/ di-
 centes se etiā vi-
 sionem angelo-
 rum vidisse. scilicet
 eū visione corpali
 in assumpt⁹ corpo-

Sera. II. Pasche

Eribus. a. **Q**ui dicunt eum viuere. sed discipuli nō credebant verbis mulierum plene. b. **E**t abierunt quidā ex nostris ad monumentū. c. **P**etrus et Joānes. c. **E**t ita inuenerūt sic mulieres dixerūt. q. inuenerūt sepulchrū vacuū corpore et sola lintheamīa remāssisse. d. **I**psū nō inuenerūt. **E**t ipse dixit ad eos. scilicet ex responsiōe eorum arguens eos. e. **S**tulti. p. cecitātē intellectu. f. **E**t tardī corde. p. tarditātē affectus. g. **A**d credendū in omnib⁹ locuti sūt prophete. d. Christi morte et resurrectione: quas scripturas debebant intelligere: maxime q. fuerant eū christo principaliter quando discipulis talia loq̄bat. h. **N**on sic oportet pati christum. **L**yra. **T**um p. patris ordinatione: tum p. humanā redemptionē: tum p. scripturę impletionem. i. **E**t ita intrare i gloriā suā. f. p. passionem et mortem tanq̄ artē viam et per angustā portā. **E**t ex hoc patet q. facti sunt q. sine tribulatiōibus volūt intrare in gloriā alienā: cū christus p. passionē suā intrauit in gloriā. p. p. et hoc p. p. nostrā informatiōē. f. vt discamus: q. p.

multas tribulationes oportet nos intrare in regnum celoz. k. **E**t incipiens a moysē et omnibus prophetis. Omnes em de ipso p. p. tauerūt. **U**nde dicit beatus petrus: **Q**uia omnes p. p. testimo- nio p. b. i. **I**n- terptabat. i. ex- ponebat. m. **I**l- lis in oib⁹ scri- pturis q. de ipso erāt. **L**yra. non q. omnes scripturas que d. christo sunt explicaret: quod t. in breui tēpore nō fieret: s. explicabat quantū sufficiebat ad propōitū ostē- dendū. n. **E**t ap- propinquerunt castello q. ibant. scilicet duo p. d. discipuli. o. **E**t ipse. s. d. n. i. i. i. christus. p. **S**in- xit se longi⁹ ire. **L**o. talē exhibuit se eis in corpore: q. lis ap. eos erat in mente. f. extraneū et longius iturum. **U**nde **A**dalricus di- cit: **S**i q. dat p. ali- qd op. vel p. verbū duplex aliquid in- telligere qd nō est: nō intentione fallē di: sed intētiōe vti- litatē consequēdi: talē simulationem nō esse peccatum. q. **E**t coegerūt illū. i. obnixē roga- uerūt: desiderātes adhuc audire ipm. **U**nde **G**reg. **H**oc exēplo colligit: q. pere- grini nō solū ad hospitiiū vocādi sunt: sed etiā trahēdi. r. **D**icētes: **A**dane no- bis cū. **E**cce optima petitio: petūt em dū

Mat. 14. b

A uinā cōhabitationē et māsionē. **a** **C**ū aduēspērascit, quo ad noctis appropinquationē. **b** **E**t inclināta est iā dies, quo ad diē declinationē. **c** **E**t intrāuit cū illis, Ecce hōspēs ille cū quo

discipulos qui erant inclusi propter metū iudeorum: ut haberetur in euangelio: ad nunciandum eis christi resurrectionem. **n** **E**t inuenerūt undecim cōgregatos, scilicet apostolos: quia iudas ab eo-

Sap. 7.b.

ueniunt omnia bona. **d** **E**t factū est cum recuberet cū illis, sicut magister cum discipulis. **e** **A**ccepit panē et bñdixit et fregit et porrigebat illis. **f** **E**t aperiti sunt oculi eorū. **g** **E**t cognouerunt eum. **h** **E**t ardens erat in nobis dū loque-

a bñdixit: quōniā aduēspērascit: et in ^{inapit vesp̄r.} **b** clīnāta ē iā dies. ^{sol iam declinat ad occasum.} **E**t intrāuit cū illis. ^{in mēsa requiesceret.} **E**t factū ē cū recuberet cū illis. ^{iuxta consuetudinem quam habuit cum adhuc mortalis fuisset.} **E**t accepit panē et bñdixit et fregit: et porrigebat illis. ^{remotū est impedimētū cecitatis: qd erat incredulitas.} **E**t ap̄ti sunt oculi eorum: et cognouerunt eum: et ip̄e ^{per fidem et vīsum.} euānuit ex oculis eorū. ^{vnus alteri.} **E**t dixerunt adinuicē: Nonne cor nostrū ^{i. accensum ex desiderio audiendi eum.} ardens erat in nobis dū loque-

B scibilis ab eis. **g** **E**t cognouerunt eum. **h** **E**t ardens erat in nobis dū loque-

i retur in via: et aperiret nobis scripturas. ^{immediate: vt facerent alios participes gaudiū sui.} **E**t surgentes eadē hora regressi sunt in hierusalē: et inuenerūt ^{et indutos ppter metū iudeorum.} cōgregatos undecim: et oēs ^{i. alios multos discipulos et discipulas.} qui cū ipsis erant dicētes: q̄ surrexit dñs vere: et apparuit simōi:

rum cōsortio recesserat: et sanctus mattheus erat in apostolum. **o** **E**t eos qui cū ipsis erant scilicet septuaginta duos discipulos vel omnes: vel aliquos. **p** **D**icētes illis quos cōgregatos inuenierant. **q** **E**t surrexit dominus: et apparuit simoni. id est petro. Quando autē ista apparitio facta sit non legitur expresse: sed tūc creditur fuisse facta: quando Petrus postq̄ cucurrerat ad monumentum: et viderat ibi lintheamina posita: abiit mirans secus quod factum fuerat.

Notandum q̄ p̄ omnibus viris christus petro apostolo prius apparuit post resurrectionem suam. Et simon triplex ratione. Primo: ut peccatum trine-

gationis ei indultum ostēderet ne desperaret. Secundo: ut facto eum doceret qualiter subditis suis penitentibus condescendere deberet: quantumcūq̄ peccassent. Tercio: ut peccatoribus omnibus spem misericordię et venię daret: ostēdendo q̄ peccatores non despiceret.

p 2

Sera. III. Pasche

Et ipsi narrabant que gesta fuerant in via. scilicet quomodo arguebat duriciam eorum: et qualiter exsoluit eis scripturas. **B** Et quomodo cognouerunt eum in fractione panis. qui

et isti duo narrabant discipulis que gesta erant in via: et quomodo cognouerunt eum in fractione panis. Cum autem hec loquerentur: stetit iesus in medio eorum. Erant enim discipuli congregati in nomine eius:

et ideo stetit in medio eorum: implet illud quod ante dixerat. Ubi duo vel tres fuerint congregati in nomine meo: ibi sum in medio eorum. **E**t dixit eis: Pax vobis: ego sum: nolite timere. Quasi diceret: Non timeatis: ego sum qui paces vobis promisi et feci: dicam: et ideo ex auditu salutatis potestis me cognoscere. **E**t turbati sunt: et clamantes: Domine: quid nobis? **E**t dixit eis: Pax vobis: ego sum: nolite timere. **E**t dixit eis: Quia in nomine eius discipuli erant congregati.

Et ipsi narrabant que gesta erant in via: et quomodo cognouerunt eum in fractione panis.

Sera. III. Pasche. Euangelium Luce. XXIII. f. in fine.

Nil lotem. **E**t post apparitionem duobus discipulis factam euntibus in Emmaus et cum adhuc loquerentur: stetit iesus in medio discipulorum: quia in nomine eius discipuli erant congregati.

lorum suorum: et dixit eis: Pax vobis: ego sum: nolite timere. **E**t turbati sunt: et clamantes: Domine: quid nobis? **E**t dixit eis: Pax vobis: ego sum: nolite timere. **E**t dixit eis: Quia in nomine eius discipuli erant congregati.

Quid turbati estis: et cogitationes ascendant in corda vestra: videte manus meas et pedes: quia ego ipse sum: palpate et videte: quia spiritus

nuerat in manibus et pedibus. **E**t Quia ego ipse sum: qui passus sum et exurrexi. **E**t Palpate et videte: quia spiritus carnis et ossa non habet: sicut me vide. habere. **B**on

Postilla

Stetit iesus in medio discipulorum suorum. **L**uce. XXIII. f. in fine. **H**oc euangelium factum est anno et die quo supra: videlicet in die pasche. **A**n in ista illius euangelii scribit sanctus Johannes: quod Maria Magdalenam vidit Iesum stantem: et non sciebat quod Iesus esset: dicit ei: Mulier: quid ploras? **Q**uod queris? **A**lla estimat quod hoc mulier esset: dicit ei: Domine: si sustulisti eum: dicit mihi ubi posuisti eum: et ego eum tollam. **T**unc postmodum sequitur euangelium bodier. **E**t stetit Iesus in medio discipulorum suorum. **B**on. Cum discipuli inter se loquerentur de resurrectione domini nostri Iesu christi: iam enim erat eis nuntiata a mulieribus: et a Petro et Joanne: qui currebant simul ad monumentum: et ab istis duobus discipulis de Emmaus redeuntibus: